

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 08.08.73 (P. 164564)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 01.10.74

Opis patentowy opublikowano: 30.11.1977

80510

Opis patentowy
przedrukowano ze względu
na zauważone błędy

MKP F16c 3/28

Int. Cl.² F16C 3/28

CEYTEL NIA

Urząd Patentowy
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Twórcy wynalazku: Edward Bąba, Piotr Rudny, Jan Kuroń

Uprawniony z patentu: Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego,
Mielec (Polska)

Łącznik, zwłaszcza dźwigni względem wałka

Przedmiotem wynalazku jest łącznik dźwigni względem wałka, ustawialny pod dowolnym kątem, nadający się szczególnie do układów sterowania. Znane są połączenia klinowe dźwigni z wałkiem lub wielokliny kształtowe, jednak wymienione połączenia nie zapewniają dokładności ustawienia pod dowolnym kątem.

Łącznik układu sterowania według wynalazku charakteryzuje się tym, że umożliwia ustawienie wałka względem dźwigni pod dowolnym kątem ustalonym płynnie w zależności od potrzeb montażowych z dużą dokładnością. W tym celu skonstruowano łącznik (dźwignię) z wewnętrzną średnicą dostosowaną do średnicy wałka, z przecięciem bocznym zapewniającym ścisk łącznika na wałku śrubą łączącą. Ustawienie łącznika pod żądanym kątem zapewnia nacięty na wałku szereg zębów o kształcie wynikającym ze współpracy ze śrubą, tworząc układ podobny do przekładni ślimakowej. Przemieszczenie katowe wałka odbywa się przez pokręcenie śrubą w stanie nie zaciśniętym. Moment przenoszony przez takie połączenie jest sumą momentu tarcia pochodzącego od zacisku dźwigni na wałku i momentu przenoszonego przez przekładnię „śruba – wałek”. Możliwość przemieszczania katowego układu łącznik-wał w granicach od 0°–360°.

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony w przykładzie wykonania na rysunku na którym fig. 1 przedstawia łącznik zamontowany w widoku z boku, fig. 2 – schemat współpracy śruba-nacięcie na wałku. Wałek 2 w miejscu mocowania łącznika – dźwigni ma na obwodzie szereg naciętych zębów 6 w granicach od 0° do 360° w zależności od potrzeb regulacyjnych dźwigni 1, tworzących we współpracy ze śrubą 3 układ analogiczny do przekładni ślimakowej. Dźwignia 1 po umieszczeniu na wałku 2 w odpowiednim kącie α ściska się nakrętką 4 i zabezpiecza znanymi sposobami np. zawleczką 5. Dokładne ustawienie kąta łącznika – dźwigni 1 względem bazy dokonuje się pokręceniem śruby 3.

Łącznik według wynalazku może mieć zastosowanie we wszystkich rodzajach przenoszenia ruchu zdalnego urządzeń sterowniczych.

Zastrzeżenie patentowe

Łącznik, zwłaszcza dźwigni względem wałka, ustawialny pod dowolnym kątem, nadający się szczególnie do układów sterowniczych, znamienny tym, że wałek (2) zawiera na obwodzie, w miejscu zamocowania dźwigni (1) szereg zębów (6) o zarysie śrubowym w granicach od 0° do 360° tworzących we współpracy ze śrubą (3) układ analogiczny do przekładni ślimakowej.

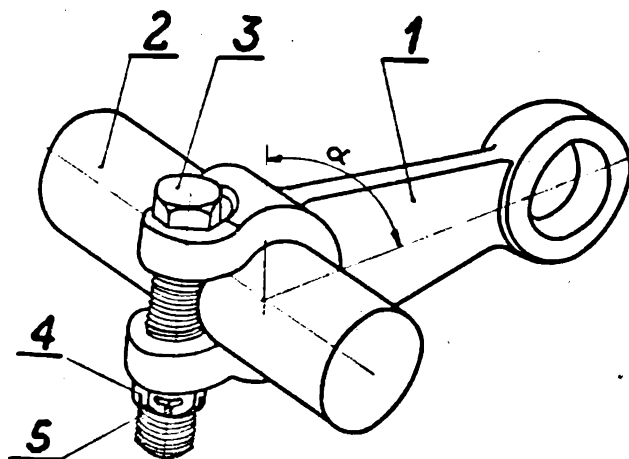

Fig. 1

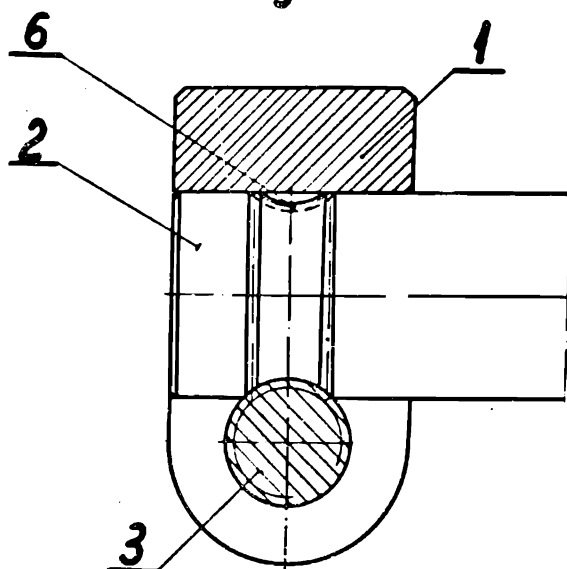

Fig. 2